

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

37194

Aşağıdaki soruların **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Sosyal medyada ve bazı haber mecralarında yer alan paylaşımlara göre; Hatay'da "Enes" isimli Suriyeli bir genç, kolluk güçleri tarafından evine yapılan baskında vurularak hayatını kaybetmiştir. Konuyla ilgili çok sayıda iddia dile getirilmektedir. Bu iddialar, yanlış adrese baskın yapıldığı, operasyon emrinin usul ve prosedürlere uygun verilmediği, müdahaleyi gerçekleştiren ekiplerin kimlik ve yetki açısından şeffaf olmadığı, öldürülen genç ve ailesinin mahremiyetine ve insani dokunulmazlığına uyulmadığı yönündedir. Söz konusu iddialar, insan hakları, hukukun üstünlüğü, devlet sorumluluğu ve toplumsal güven açısından ciddi sorunlar oluşturmaktadır. Kolluk kuvvetlerinin silahlı müdahalesi sonucunda ölümle sonuçlanan operasyonlar, şeffaf bir şekilde soruşturulmadığında haklı bir şekilde toplumsal yol açmaktadır. Ayrıca, söz konusu olay bir mülteci/göçmen topluluğu üyeleriyle ilgili olduğundan, olası ırksal, etnik veya yabancı uyruklu bireylere yönelik ayrımcılık kaygıları gündeme gelmektedir.

Devletin temel yükümlülüklerinden biri, vatandaşlarını ve sınırları içindeki tüm insanları temel hak ve özgürlükler kapsamında korumaktır. Silahlı müdahaleyi gerektirecek bir durumun oluşup oluşmadığı, operasyon emrinin yasal zemine dayanıp dayanmadığı, ulusal mevzuat ve uluslararası standartlara riayet edilip edilmediği, ayrıca olay sonrası soruşturma süreçlerinin bağımsız, tarafsız ve etkin şekilde yürütülüp yürütülmediği son derece kritiktir.

Ayrıca, sosyal medyada ve yerel haberlerde paylaşılan bilgilerdeki, ailenin örtünme talebi, olay yerinde ilk müdahale yapılmaması ya da hastaneye götürülmeyen bir yaralının yerde bırakılması gibi konular, hem hukuksal, hem de ahlaki ve toplumsal normlara ilişkin kaygılar da doğurmaktadır.

İçişleri Bakanlığı'nın olayı tüm boyutlarıyla açıklığa kavuşturması, oluşabilecek toplumsal gerilimi yatıştırması ve benzer vakaların önüne geçilmesi için hem operasyon süreçlerinde hem de sonrasında ulusal ve uluslararası insan hakları mevzuatına uygun mekanizmalar oluşturması büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Söz konusu olayın tarih, saat ve adres bilgisi nedir? Olay hangi kolluk birimi tarafından gerçekleştirilmiştir?
2. Olayda yaşamını yitiren kişinin tam adı, doğum yılı, vatandaşlık/uyruk bilgisi, nedir?
3. Olay sırasında operasyon emri hangi makam tarafından verilmiştir? Operasyon emri yazılı olarak düzenlenmiş midir? Operasyonun gerekçesi nedir?

4. Operasyonun yanlış adrese yapıldığı iddiası doğru mudur? Eğer doğruysa, yanlış adres tespiti nasıl yapılmıştır ve sorumlular hakkında hangi idari/cezai işlemler başlatılmıştır?
5. Olay yerinde çekilmiş fotoğraf/video kayıtları var mıdır? Varsa bu kayıtların korunması ve bağımsız incelemeye açılması açısından hangi adımlar atılmıştır? Bu kayıtlara erişim ve incelenme prosedürü nedir?
6. İddia edildiği üzere olay sırasında ailenin mahremiyetine ilişkin hususlar gözetilmiş midir? Bu iddia doğru ise, olayın gelişimi ve bu talebin karşılanmama gerekçesi ne olmuştur?
7. Olayla ilgili olarak otopsi yapılmış mıdır? Yapıldıysa otopsi raporunun sonuçları nelerdir? Yapılmadıysa gerekçe nedir ve hangi tarihte yapılacaktır?
8. Olayla ilgili adli ve idari soruşturmalar başlatılmış mıdır? Olaya karışan kolluk personelinin açığa alınan, hakkında soruşturma başlatılan veya görevden el çektirilen var mıdır?
9. Olayın “yanlış adrese baskın” iddiası doğrulanırsa, benzer hataların tekrarlanmaması için İçişleri Bakanlığı tarafından hangi acil tedbirler alınacaktır?
10. Polis ve özel hareket müdahalelerinde vaka sonrası aile bilgilendirmesi prosedürü nedir? Ölen kişinin ailesine resmi bildirim yapıldıysa kim tarafından, hangi tarihte ve hangi usulle yapılmıştır?
11. Cezaevinde veya kolluk müdahalelerinde hayatını kaybeden yabancı uyruklu kişilere ilişkin son beş (5) yıl içinde tutulan istatistik ve tespitler nelerdir? Özellikle kolluk operasyonlarında veya gözaltı süreçlerinde hayatını kaybedenlerin yıllık sayıları, uyruk dağılımı ve ölüm nedenleri nelerdir?
12. Olayda görev alan birimlerin “bodycam / görev kamerası” kullanımı uygulaması var mıdır? Varsa ilgili kayıtların saklama süresi, erişim prosedürü ve bağımsız denetime açılma koşulları nelerdir? Bu görüntülerin olayla ilgili kısmı uygun bir şekilde kamuoyuna açıklanacak mıdır?
13. Olayın soruşturulması ve benzeri durumlarda bağımsız, uluslararası standartlara uygun adli tıp incelemesi ve hukuki denetim mekanizmalarının işletilmesi konusunda Bakanlık hangi adımları atmayı öngörmektedir?